

III. MELLÉKLET

A nemzeti támogatási program végrehajtásával kapcsolatos jelentéstétel

Pénzügyi év: 2020		
Az értesítés kelte: 2021.02.26.	Felülvizsgálat száma: 2	Tagállam: Magyarország (HU)

A. Átfogó értékelés:

A nemzeti támogatási program támogatásai a 2020. pénzügyi évben elősegítették a magyar szőlő-bor szektor versenyképességének javítását. Ahogy azt a támogatási programunkban is jeleztük, a versenyképességünket alapvetően a minőségi alapanyagot adó, és gazdaságosabban művelhető ültetvények számának növelése jelenti.

A versenyképességünk javulását alátámasztja, hogy az elmúlt időszakban sikerült exportpiacainkat értékben és mennyiségben is növelni.

A 2020. pénzügyi évben a támogatások közel kétharmada (64,4%-a) a termelés szerkezetének megújítását szolgálta a szőlő szerkezetátalakítás és -átállítás intézkedésen keresztül. A keret 28,2%-át szolgálta a zöldszüreti intézkedés, míg a keret fennmaradó 7,3%-a szolgálta a melléktermékek ellenőrzés melletti kivonásának egy eszközét: a lepárlás támogatását.

Magyarország a számára előirányzott keretet közel 80,7%-ban felhasználta. A felhasználás hatékonyságát csökkentette, hogy a korábbinál jóval kevesebb termelő végezte el a szerkezetátalakítás és -átállítás intézkedést.

B. A javasolt intézkedések végrehajtásának feltételei és eredményei

(2a) Szőlőültetvények szerkezetátalakítása és átállítása az 1308/2013/EU rendelet 46. cikke (3) bekezdésének a), b) és d) pontjával összhangban:

A végrehajtás feltételei:

1. A támogatott tevékenységek:
 - a. kivágás,
 - b. fajtaváltás, ideértve az átoltással történő fajtaváltást is,
 - c. a szőlőültetvények áttelepítése,
 - d. ültetvény támrendszerének korszerűsítése
2. A támogatás igényléséhez borvidéki tervet, illetve ennek megfelelő egyéni tervet kellett készíteni.
3. A támogatási minden esetben átalányösszeg volt, amelyet szakmai szervezetek által elkészített, és a kifizető ügynökség (Magyar Államkincstár) által ellenőrzött számítások alapján az Agrárminisztérium határozott meg.
4. A kifizető ügynökség elsőként a beérkező egyéni terveket bírálta el a beérkezés sorrendjében.

A támogatás igénylésével kapcsolatos egyéb feltételeket a szőlőültetvények szerkezetátalakításához és átállításához a 2017/2018-2019/2020 borpiaci években igényelhető támogatásról szóló 1/2018. (II. 1.) FM rendelet tartalmazza.

Eredmények:

Tevékenység megnevezése	Kifizetett kérelmek száma	Támogatásban részesített terület nagyság (ha)	Kifizetett támogatás összege (euró)	Átlagos összeg EUR/ha
Fajtaváltás	1 367	1 636,55	1 5287 075	9 341
Ültetvény áttelepítése	212	314,40	2 841 525	9 038
Ültetvény támrendszerének létesítése	-	-	-	-
Ültetvény támrendszerének korszerűsítése	12	7,99	31 879	3 988
Összesen:	1 591	1 958,94	18 160 480	9 271

Az intézkedés keretében 1600 egyéni terv beérkezésére és évente 2000 hektár szőlőterület megújulásával számoltunk a Nemzeti Támogatási Programban. A meghatározott célokat így csaknem teljes egészében teljesítettük.

(3) Zöldszüret intézkedés az 1308/2013/EU rendelet 47. cikkével összhangban

A zöldszüret intézkedést – a magas borkészlet és a COVID járvány miatt – a 2019-espézügyi év utána 2020-as évben is alkalmaznunk kellett. A támogatás részleteit a szőlőültetvényekben végzett zöldszüretre igényelhető támogatásról szóló 22/2019. (V. 31.) AM rendelet szabályozza.

A végrehajtás főbb feltételei:

1. A kérelmeket 2020. június 30-ig lehetett benyújtani.
2. A kérelmek elbírálását a Magyar Államkincstár végezte el.
3. A Kincstárnak a hegybírói záradékkal ellátott kérelmek legalább 10%-a vonatkozásában az intézkedésbe vont területen 2020. június 30-ig előzetes helyszíni ellenőrzést kellett tartani.
4. A zöldszüretet 2020. július 1 és július 20-a között kellett a termelőnek elvégezni.
5. A termelőnek a zöldszüret megvalósítását legkésőbb 2020. július 20-ig be kellett jelentenie a Magyar Államkincstárnak.
6. Az intézkedésbe vont minden terület vonatkozásában a támogatható terület nagyság mérését és az intézkedésbe vont terület utólagos ellenőrzését a Kincstár legkésőbb 2020. augusztus 31-ig elvégzi.
7. A támogatás kifizetése 2020. október 15-ig valósult meg.

Eredmények:

A 2020-as pénzügyi évre vonatkozó főbb értékek, mennyiségek a következők:

Kifizetett kérelmek száma (db)	Támogatásban részesített terület nagyság (ha)	Kifizetett támogatás összege (euró)	Átlagos támogatási összeg (euró/ha)
1 836	2 957,02	6 147 366	2 078,9

A támogatási programban meghatározott célok megvalósítása:

A programban előzetesen 6.950 hektár terület támogatásával számoltunk. Ezzel szemben 2.957 hektár területnagyságot részesítettünk támogatásban, ami 57,5%-kal marad el az előzetes vállalástól.

(8) Melléktermék-lepárlás az 1308/2013/EU rendelet 52. cikkével összhangban

A végrehajtás főbb feltételei:

1. A támogatást csak a Magyar Államkincstár által a 70/2012. VM rendelet 11. § (1) bekezdése szerint bejelentést tevő lepárlóüzem igényelhetette, amely borászati melléktermékből ipari célú nyers alkoholt állít elő.
2. Támogatás a 70/2012. VM rendelet 9-10. §-ai szerint átvett borászati melléktermékekből, illetve a 70/2012. VM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján leadott borból (a továbbiakban: bor) lepárlással előállított ipari célú nyers alkohol mennyisége alapján volt igényelhető.
3. Nem lehetett igényelni támogatást azon alkoholemennyiség után, amely meghaladja azoknak az adott borpiaci évben termelt borok alkoholtartalmának 10 százalékát, amelyek termelése során keletkezett melléktermékek, illetve borok támogatott lepárlás útján kerülnek megsemmisítésre.
4. A lepárlóüzem havonta legfeljebb egy alkalommal benyújtott, egy időszakra vonatkozó támogatási kérelem alapján volt jogosult támogatásra.
5. Egy támogatási kérelemnek legalább egy teljes naptári hónap alatt előállított ipari célú nyers alkohol mennyiségre kellett vonatkoznia.
6. A támogatási kérelem benyújtásának legkorábbi időpontja az adott borpiaci év október 5-e, legkésőbbi időpontja pedig ugyanazon borpiaci év augusztus 30-a volt.
7. Az Magyar Államkincstár a támogatási kérelmeket a beérkezés sorrendjében bírálta el.

A végrehajtás egyéb feltételeit a szőlőfeldolgozás és a borkészítés során keletkező melléktermékek kivonásáról és támogatással történő lepárlásáról szóló 70/2012. (VII. 16.) VM rendelet tartalmazza.

Eredmények:

A 2020-as pénzügyi évre vonatkozó főbb értékek, mennyiségek a következők:

Tevékenység megnevezése	A kivont melléktermék mennyisége (tonna, illetve hl)	Az előállított ipari célú nyers alkohol mennyisége (hektoliterfok)	A kifizetett támogatás összege (euró)
Szőlőtörköly	31 415	929 005	1 021 906
Borseprő	71 481	517 230	258 615
Bor	571	5 914	2 957
Összesen:	103 466	1 452 149	1 283 478

A támogatás mértéke:

- Szőlőtörkölyből lepárolt nyersalkohol esetén: 1,1 EUR/%vol./hl;
- Borseprőből lepárolt nyersalkohol esetén: 0,5 EUR/%vol./hl.

A támogatási programban meghatározott célok megvalósítása:

Magyarországon a program alapján évente – a szőlőtermesztés mennyiségének függvényében – 20-32 ezer tonna szőlőtörköly, illetve 50 000-150 000 hektoliter borseprő lepárlás útján történő megsemmisítéséről kell gondoskodni. Ezt a 2020-as évben teljesítettük.

(9) Krízislepárlás az 592/2020 EU rendelet 3. cikkével összhangban

A végrehajtás főbb feltételei:

1. A támogatást csak a Magyar Államkincstár által a 21/2020. AM rendelet alapján bejelentést tevő lepárlóüzem igényelhetette.
2. A lepárlás időszaka: 2020. július 1 – szeptember 30.
3. Minden lepárlóüzemnek regisztrálnia kellett magát a Magyar Államkincstár honlapján.
4. A lepárolt alkoholt kizárólag ipari, energia, illetve orvosi célokra lehetett felhasználni.
5. Egy borászat maximum az éves bortermelésének felét párolhatta le, ami így sem haladhatta meg a 2000 hl-t.
6. A lepárlóüzem a borászatoknak a lepárolásra felajánlott bor mennyisége és alkoholfoka alapján fizette ki a támogatást.
7. Az Magyar Államkincstár a támogatási kérelmeket a beérkezés sorrendjében bírálta el.

A végrehajtás egyéb feltételeit a borászati termékek krízislepárlására a 2020. évben igényelhető támogatásról szóló 21/2020. (VI. 19.) AM rendelet tartalmazza.

Eredmények:

A 2020-as pénzügyi évre vonatkozó főbb értékek, mennyiségek a következők:

Kifizetett kérelmek száma	Támogatásban részesített mennyiség	Kifizetett támogatás összege (euró)	Átlagosan kifizetett összeg (euró/hl)
3	61 810	1 756 383	28,42

A támogatási programban meghatározott célok megvalósítása:

Magyarországon a program alapján 2020-ban 7 millió euró támogatási összeg kifizetésével számoltunk, aminek csupán a 25%-át teljesítettük

C. Következtetések (és adott esetben a tervezett módosítások)

A szőlő-bor nemzeti támogatási program hatékonyabb végrehajtásával kapcsolatos észrevételeinket a korábbi támogatási program eddigi évei során folyamatosan közöltük a Bizottsággal, amely azokat el is fogadta.

Az elmúlt évek tapasztalatai azt bizonyítják, hogy folytatni kell az ültetvények korszerűsítését, mert versenyképességünkre ez az intézkedés van leginkább hatással.

Célunk, hogy a jövőbeni forrásainkat a szőlőültetvények szerkezetátalakítási és szerkezetátállási program mellett más területekre, így a beruházás és a promóció területeire is összpontosítsuk, így elősegítve a minőségi borkészítést és a kész termékek értékesítését.

2021 első negyedétől a harmadik országokba irányuló borpromóciót és a belpiaci promóciós programot is meghirdettük. 2021-ben megkezdjük a beruházási támogatások programunkat is.